

การบัญชีภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา

รายวิชา: การบัญชีภาษีอากร (30201-2005)
สาขาวิชา: การบัญชี
วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม

นำเสนอโดย อาจารย์สินากา ขำล้อม

Start
Journey

โครงสร้างสมการภาษี

หัวใจสำคัญของการบัญชีภาษี คือการจัดประเภทและคำนวณองค์ประกอบ
ทั้ง 3 ส่วนนี้ให้ถูกต้องตามกฎหมายประมวลรัษฎากร

ใครบ้างที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา?

บุคคลธรรมดา
ผู้ที่มีชีวิตอยู่และมีรายได้ถึงเกณฑ์

ห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือ คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล
การรวมตัวทำธุรกิจโดย
ไม่จดทะเบียนเป็นบริษัท

กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง
รายได้ที่เกิดจากทรัพย์สินของผู้ตาย
ที่ยังไม่ได้แบ่งให้ทายาท

ผู้ถึงแก่ความตายในระหว่างปีภาษี

ผู้ที่มีรายได้เกิดขึ้นแล้ว
ในปีนั้นก่อนเสียชีวิต

**หมายเหตุ: หากเป็น บริษัทจำกัด
จะต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล
ไม่ใช่บุคคลธรรมดา**

แหล่งเงินได้พึงประเมิน

แหล่งเงินได้ในประเทศ

- รายได้จากหน้าที่การงาน, กิจการที่ทำในไทย, หรือทรัพย์สินที่อยู่ในไทย
- กฎเหล็ก: ต้องเสียภาษีในไทยเสมอ ไม่ว่าจะรับเงินที่ไหน หรือเป็นคนสัญชาติใด

แหล่งเงินได้จากต่างประเทศ

- รายได้จากหน้าที่การงานหรือกิจการในต่างประเทศ
- เงื่อนไขการเสียภาษี (ต้องเข้า 2 องค์ประกอบ):
 1. เป็นผู้อยู่ในไทยถึง 180 วันในปีภาษีนั้น
 2. นำเงินได้นั้นเข้ามาในประเทศไทย

เงินได้พึงประเมิน คือ เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใดๆ ที่ได้รับและสามารถคิดคำนวณเป็นเงินได้

การจัดประเภทเงินได้ 8 วงเล็บ (มาตรา 40)

40(1) เงินเดือน

40(2) รับทำงานให้

40(3) ค่าลิขสิทธิ์

40(4) ดอกเบี้ย, ปันผล,
คริปโทฯ

40(5) ค่าเช่าทรัพย์สิน

40(6) วิชาชีพอิสระ

40(7) รับเหมา

40(8) ธุรกิจ
การพาณิชย์ หรืออื่นๆ

ทำไมต้องแยกประเภท?
เพราะเงินได้แต่ละประเภท มีสิทธิหัก
ค่าใช้จ่าย ได้ไม่เท่ากัน!

การหักค่าใช้จ่าย

ต้นทุนของการหารายได้ ที่กฎหมายอนุญาตให้หักออก

หักแบบเหมา

- สะดวก รวดเร็ว
- ไม่ต้องใช้เอกสารหลักฐาน
- กฎหมายกำหนดอัตรา % ไว้ตายตัวสำหรับเงินได้แต่ละประเภท

หักตามความจำเป็นและสมควร (ตามจริง)

- หักตามต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง
- ต้องเป็นรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับกิจการโดยตรง
- ต้องมีเอกสารหลักฐานพิสูจน์ ผู้รับได้ชัดเจน

Tip: นักบัญชีต้องวิเคราะห์ว่าวิธีใดให้ประโยชน์ทางภาษีสูงสุดแก่ผู้เสียภาษีอย่างถูกต้องตามกฎหมาย!

คำลดหย่อน: หมวดครอบครัวส่วนตัว

สิทธิประโยชน์ที่รัฐมอบให้เพื่อบรรเทาภาระค่าครองชีพ

คำลดหย่อน: หมวดการออม การลงทุน และเงินบริจาค

1. ประกันภัย

- ประกันชีวิตทั่วไป (สูงสุด 100,000 บาท)
- ประกันสุขภาพบิดามารดา (สูงสุด 15,000 บาท)
- ประกันชีวิตแบบบำนาญ (สูงสุด 15% ไม่เกิน 200,000)

2. การลงทุน

- กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ / กบข.
- SSF (กองทุนรวมเพื่อการออม)
- RMF (กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ)

3. เงินบริจาค

- ทั่วไปหักได้ตามจริง
- บริจาคเพื่อการศึกษาศึกษา/กีฬา/โรงพยาบาลรัฐ หักลดหย่อนได้ 2 เท่า! (ไม่เกิน 10% ของเงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย)

จุดระวังของนักบัญชี: ค่าใช้จ่าย VS ค่าลดหย่อน

ค่าใช้จ่าย (Expenses)

สะท้อนต้นทุนการดำเนินงาน

ขึ้นอยู่กับประเภทเงินได้ (มาตรา 40)

หักเป็น % แบบเหมา หรือ
หักตามเอกสารจริง

บิลใบเสร็จรับเงิน หรือ
ใบกำกับภาษีเต็มรูป

ค่าลดหย่อน (Allowances)

บรรเทาภาระทางสังคมและส่งเสริมการออม

เป็นสิทธิส่วนบุคคล ไม่ขึ้นกับประเภทเงินได้

หักตามเกณฑ์คงที่
หรือตามที่จ่ายจริงตามเพดานกฎหมาย

หนังสือรับรองจากธนาคาร, ประกัน
หรือ ใบอนุโมทนาบัตร

วัตถุประสงค์

จุดอ้างอิง

วิธีการหัก

เอกสารหลักฐาน

การแยกแยะสองส่วนนี้ให้ชัดเจน คือหัวใจของการทำกระดาษทำการภาษี!

การคำนวณ เงินได้สุทธิ

เงินได้รวม
600,000 บาท

หัก ค่าใช้จ่ายเหมา 50% = - 100,000 บาท

หัก ค่าลดหย่อนส่วนตัว = - 60,000 บาท

หัก ประกันสังคม = - 9,000 บาท

เงินได้สุทธิ
431,000 บาท

ตัวเลข 431,000 บาทนี้
คือฐานที่จะนำไปเดินขึ้น
บันไดภาษี ในขั้นตอนต่อไป!

อัตราภาษีก้าวหน้า

ยกเว้นภาษี (0%)

0 - 150,000 บาท

5%

150,001 - 300,000 บาท

10%

300,001 - 500,000 บาท

15%

500,001 - 750,000 บาท

**ภาษีคิดแบบ
ขั้นบันได**

นำเงินได้สุทธิตามขั้นบันได
แล้วคูณอัตราตามขั้น
จากนั้นนำภาษีแต่ละขั้นมา
บวกกัน
จะได้ภาษีที่ต้องชำระจริง

การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปี (ภ.ง.ด.94)

จุด Checkpoint ระหว่างปีเพื่อลดภาระภาษีปลายปี

- ใครต้องยื่น?:

เฉพาะผู้มีเงินได้ประเภท 40(5) ถึง 40(8) เท่านั้น

- นับรายได้ช่วงไหน?:

รายได้ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ 1 มกราคม - 30 มิถุนายน

- กำหนดยื่น:

ภายในเดือนกันยายนของปีนั้น

กลไก: คำนวณเสมือนเป็นรายได้ทั้งปี
จ่ายภาษีไปก่อนครั้งหนึ่ง แล้วนำภาษีครั้งนี้ไป
หักออก เป็นเครดิตภาษีตอนยื่นแบบสิ้นปี

เทคโนโลยีภาษีและการยื่นแบบ

e-Withholding Tax

ระบบภาษีหัก ณ ที่จ่ายอิเล็กทรอนิกส์
ลดภาระการจัดทำเอกสารกระดาษ

ภ.ง.ด. 90 / ภ.ง.ด. 91

ยื่นแบบประจำปีผ่านระบบ
e-Filing (www.rd.go.th)
ได้รับสิทธิขยายเวลายื่นแบบ
ออกไปอีก 8 วันจากกำหนดเดิม

My Tax Account

บริการตรวจสอบข้อมูลสิทธิ
ลดหย่อนภาษีส่วนบุคคล
(เชื่อมข้อมูลประกัน,
ดอกเบี้ยบ้าน, เงินบริจาค
อัตโนมัติ)

นักบัญชียุคดิจิทัลต้องเชี่ยวชาญ
Tax Tech เพื่อความรวดเร็วและแม่นยำ

บทกำหนดโทษ: เบี้ยปรับและเงินเพิ่ม

เงินเพิ่ม (Surcharge)

- กรณีชำระภาษีล่าช้า
- คิดอัตรา 1.5% ต่อเดือนของเงินภาษีที่ต้องชำระ (เศษของเดือนนับเป็น 1 เดือน)

เบี้ยปรับ (Penalty)

- กรณีไม่ได้ยื่นแบบ: ปรับ 2 เท่าของภาษี
- กรณียื่นแบบแต่ชำระภาษีไม่ครบ: ปรับ 1 เท่าของภาษีที่ขาด
- โทษทางอาญา: เจตนาละเลยหรือหลีกเลี่ยงภาษี มีโทษทั้งจำและปรับ

ข้อคิดจากอาจารย์: จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีคือการวางแผนภาษีให้ถูกต้อง ไม่ใช้การหลีกเลี่ยงภาษี

สรุปเส้นทางนักบัญชีภาษีอากร

เงินได้

หักค่าใช้จ่าย

หักค่าลดหย่อน

เงินได้สุทธิ

อัตราภาษี

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

***Master Formula**

= หักค่าใช้จ่าย + $\frac{\text{ภาษีเงินได้}}{\text{หักค่าลดหย่อน}}$ (หักค่าลดหย่อน) + เงินได้สุทธิ

= หักค่าลดหย่อน

= อัตราภาษี

**ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาไม่ใช่เรื่องยาก หากเราเข้าใจ
โครงสร้างสมการ และ ที่มาของกฎหมาย**

ขอให้นักศึกษา ปวส. สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคนิคมอุตสาหกรรมระยอง
ทุกท่าน ประสบความสำเร็จและเป็นนักบัญชีที่มีคุณภาพของประเทศ!